

лено, що діаметр сім'яних каналців дуже тісно корелює з масою сім'яників ($r=+0,89$).

Таким чином, ріст та розвиток статевих органів і придаткових статевих залоз проходить нерівномірно і з віком інтенсивність їх росту знижується. Діаметр сім'яних каналців тісно корелює з масою сім'яників. Низький рівень вирощування суттєво впливає на ріст і розвиток, статеву зрілість та показники спермопродуктивності бугайців абердин-ангуської породи.

УДК 636.087.24

О.Й.КАРУНСЬКИЙ, Е.К.КИШЛАЛИ

ВПЛИВ ДОБАВКИ АМІНОКИСЛОТНОЇ КОРМОВОЇ /ДАК/ НА ВІДТВОРНІ ЗДАТНОСТІ СВИНОК

Одеський державний сільськогосподарський інститут

Для вирішення проблеми кормового протеїну для тваринництва необхідно використовувати усі резерви. Зокрема, збільшення виробництва повноцінного протеїну рослинного, тваринного і мікробіологічного походження.

У зв'язку з викладеним, вивчення впливу ДАК на відтворні здатності свиноматок є актуальним та має важливе практичне та теоретичне значення.

Метою досліджень даної роботи є вивчення ефективності раціонів з добавкою амінокислотною кормовою в годівлі ремонтних свинок.

Перед початком експерименту було відібрано 12 голів явно поросних свиноматок, які в період поросності і лактації знаходилися в однакових умовах годівлі та утримання.

Після опоросу свиноматки були розподілені на дві групи, у дослідній групі поросята під маткою одержували підкормку з ДАК. У 60 днів проведено відлучення молодняка, із свинок яких були сформовані за принципом аналогів дві групи свинок. I група – контрольна, раціони її склалися із традиційної групи кормів: дерть кукурудзяна, ячмінна, горохова, м'ясо-кісткове і трав'яне борошно; у II дослідній групі – 3% протеїну м'ясо-кісткового борошна заміняли добавкою амінокислотною кормовою.

Згідно схеми досліду при досягненні 8,5 місячного віку свинки-аналоги були покриті кнуром.

Спостереження показали, що відтворні здатності свинок у досліді визначилися заміною білків тваринного походження амінокислотною добавкою в раціонах у період вирощування. Вони свідчать, що тварини дослідної групи переважають тварин контрольної групи за рядом показників.

Так, кількість народжених порослят в II групі на 14,3 % більше порівняно з контролем, молочність їх перевищила контроль на 9,7 кг, а середня маса порослят при відлученні в дослідній групі склала 20,1 кг проти 19,3 кг в контрольній, що на 6,2 % більше.

При оцінці відтворних здатностей /з урахуванням багатопліддя і молочності/ встановлено, що в першій групі було елітних – одна і I класу – три матки, в другій відповідно – чотири і три; інші матки в групах віднесли до II класу.

Відмічене вище дає змогу стверджувати, що згодовування ДАК замість кормів тваринного походження сприяє підвищенню амінокислотної, мінеральної і вітамінної забезпеченості тварин, що обумовлює повноцінні її дії на використання кормів, ріст і розвиток, а в подальшому на відтворні здатності свинок.

Відмічені позитивні зміни у морфобіохімічних показниках крові свинок дослідних груп можна пояснити кращим забезпеченням їх біологічно повноцінним білком завдяки використанню добавки амінокислотної кормової.

Наведені матеріали дозволяють заключити наступне:

- заміна кормів тваринного походження добавкою амінокислотою кормовою у раціонах ремонтного молодняка свиней збільшувала кількість амінокислот, особливо таких, як лізин, триптофан; значно покращувала забезпеченість свиней вітамінами;

- заміна в раціонах свиноматок 3% протейну кормів тваринного походження добавкою амінокислотою кормовою позитивно впливає на їх відтворні здатності /багатоплідність, великоплідність, молочність, збереженість поросят/.

УДК 636.32/38.082.12

В.А.КИРИЧЕНКО*

ПОЛІМОРФІЗМ БІЛКІВ ТА ФЕРМЕНТІВ КРОВІ ОВЕЦЬ АСКАНІЙСЬКОГО ТИПУ БАГАТОПЛІДНОГО КАРАКУЛЯ

Інститут тваринництва степових районів ім.М.Ф.Іванова «Асканія-Нова» УААН – Національний науковий селекційно-генетичний центр з вівчарства

Досліджено генофонд та генетичну структуру овець асканійського типу багатоплідного каракуля (n=1039) за типами генетичних систем білків і ферментів крові (трансферина-Tf, гемоглобіна-Hb, арілестерази-AEs, лужної фосфатази-Ар), поліморфізм яких визначали методом горизонтального електрофорезу на крохмальному гелі.

Встановлено, що найбільшою кількістю алелів детермінується локус трансферина, в якому виявлено п'ятнадцять фенотипів, п'ять з котрих гомогенні (AA, BB, CC, DD, EE) та десять гетерогенні (AB, AC, AD, AE, BC, BD, BE, CD, CE, DE). Поліморфізм цього локусу контролюється п'ятьма кодомінантними алелями (Tf^A, Tf^B, Tf^C, Tf^D, Tf^E), серед яких відмічена висока концентрація алелів Tf^D (0,334), Tf^B (0,295) і Tf^C (0,250) та низька Tf^A (0,069) і Tf^E (0,052). Основу популяції складають тварини з типами TfBD (20,5%), TfCD (16,6%), TfBC (11,7%) та TfDD (11,4%). Рідше зустрічаються з типами TfCE, TfDE (по 2,9%), TfAA (0,8%), TfAE (0,6%), TfEE (0,4%).

В Hb-локусі виявлено два кодомінантних алеля та три генотипа. Переважає алель Hb^B (0,833) та генотип HbBB (68,5%).

По AEs – локусу встановлено два алельних гена AEs^B (0,839) та AEs^H (0,161), які проявляються у вигляді трьох фенотипів: AEsBB, AEsHB, AEsHH з перевагою гомогенного типу AEsBB (71,9%).

* Науковий керівник – доктор с.-г. н. В.М.Іовенко.